

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. gegužės 21 d. Nr. 21RE-
(AG-399/01-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Eglės Bilevičiūtės, Žydrūno Plytniko (pranešėjas) ir Ingridos Sabaliauskienės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos viešosios įstaigos „(duomenys neskelbtini)“ skundą Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai dėl neveikimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja viešoji įstaiga „(duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir pareiškėja) Komisijos prašo: 1) pripažinti neteisėtu Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – ir atsakovė, Rinkimų komisija) vilkinimą (neveikimą), t. y. atsakymo pagal pareiškėjos 2026 m. balandžio 16 d. paklausimo, registracijos Nr. TK-P-2026-04-16-081-DS (toliau – Paklausimas) turinį ir (ar) rašytinio pranešimo apie atsisakymą teikti informaciją nepateikimą per Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus terminus; 2) įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti Paklausimą ir pateikti pareiškėjai rašytinį, motyvuotą ir teisėtą atsakymą pagal Paklausimo turinį arba pateikti rašytinį pranešimą apie atsisakymą teikti informaciją, nurodant konkrečias atsisakymo priežastis ir teisinį pagrindą.

Paaikšino, kad yra viešosios informacijos rengėja ir skleidėja. Pareiškėja 2026 m. balandžio 16 d. elektroniniu paštu pateikė atsakovei Paklausimą, išsiųsdama jį elektroninio pašto adresu lina.petroniene@vrk.lt, kopiją siunčiant elektroninio pašto adresu indre.ramanaviciene@vrk.lt. 2026 m. balandžio 17 d. atsakovės atstovė elektroniniu paštu nurodė, kad elektroninio pašto adresas, iš kurio buvo siųsta užklausa, nesuteikia galimybės tinkamai identifikuoti konkretaus žurnalisto ir (arba) viešosios informacijos rengėjo, ir pareikalavo pateikti konkretaus žurnalisto ar viešosios informacijos rengėjo vardą, pavardę bei profesinę veiklą pagrindžiančius duomenis. 2026 m. balandžio 17 d. pareiškėja elektroniniu paštu paaiškino atsakovei, kad kreipėsi ne individualus žurnalistas, o viešosios informacijos rengėja – pareiškėja, tai yra redakcija, atstovaujama direktoriaus, ir paprašė paklausimą nagrinėti pagal jo turinį. 2026 m. balandžio 20 d. atsakovo atstovė elektroniniu paštu nurodė, kad, jos vertinimu, kadangi redakcijos vardu rašo įmonės vadovas, į tokio pobūdžio užklausas atsakoma per 20 darbo dienų terminą, taip pat informavo, kad užklausa perduota registruoti ir į ją atsakys priskirtas valstybės tarnautojas. Šiame 2026 m. balandžio 20 d. laiške nebuvo atsakyta nė į vieną pareiškėjos paklausime pateiktą klausimą pagal jo turinį. Taip pat nebuvo pateiktas rašytinis pranešimas apie atsisakymą teikti informaciją, nurodant atsisakymo priežastis ir teisinį pagrindą. 2026 m. balandžio 20 d. pareiškėja elektroniniu paštu pakartotinai paaiškino atsakovei, kad paklausimui turi būti taikomas Įstatymo 6 straipsnyje nustatytas specialusis teisinis reguliavimas, ir dar kartą paprašė paklausimą nagrinėti pagal jo turinį.

Pažymėjo, kad Komisija 2026 m. balandžio 15 d. sprendime Nr. 21RE-361 konstatavo, jog viešai prieinamuose šaltiniuose (<https://www.virsis.lt>) matyti, jog pareiškėja yra įregistruota Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinė sistemoje (VIRSIS), todėl šią informaciją atsakovė taip pat galėjo pasitikrinti pati. Komisijos Šiaulių apygardos skyrius 2026 m. vasario 26 d. sprendime Nr.

21RE3-67 administracinėje byloje Nr. AG3-43/24-2026, nurodė, kad nėra abejonių, jog atsakovė privalėjo prašomą informaciją pateikti pareiškėjai ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, o kai reikia kaupti papildomus duomenis – ne vėliau kaip per savaitę, arba atsisakius teikti viešąją informaciją ne vėliau kaip kitą darbo dieną raštu pranešti apie atsisakymo suteikti informaciją priežastis. Tame pačiame sprendime taip pat konstatuota, kad prašymo nagrinėjimui turėjo būti taikomos Įstatymo, kaip specialaus teisės akto, normos, o ne bendrieji prašymų pateikimo ir nagrinėjimo reikalavimai.

Atsakovė per Įstatyme nustatytus terminus nepateikė nei atsakymo pagal paklausimo turinį, nei rašytinio pranešimo apie atsisakymą teikti informaciją. 2026 m. balandžio 17 d. ir 2026 m. balandžio 20 d. laiškuose atsakovė iš esmės tik nurodė papildomas sąlygas ir vienašališkai pareiškė, kad taikys 20 darbo dienų terminą. Tai nėra nei atsakymas pagal paklausimo turinį, nei rašytinis atsisakymas teikti informaciją. Todėl atsakovės veiksmai laikytini vilkinimu.

Rinkimų komisija prašo Komisijos atmesti pareiškėjos skundą kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad 2026 balandžio 16 d. gavo Paklausimą ir nustatė, kad jame nepateikta informacija, numatyta Įstatymo 41 straipsnio 2 dalies 6 punkte ir 22 straipsnio 10 dalyje (tinkamo el. pašto adresu), todėl nebuvo galimybės tinkamai identifikuoti konkretaus žurnalisto ir/arba viešosios informacijos rengėjo. Atsakovės 2026 m. balandžio 17 d. el. laišku pareiškėja buvo informuota, kad informacija į paklausimą bus pateikta jai pateikus trūkstamus įstatyme nurodytus duomenis. Priešingai, nei teigia pareiškėja, atsakovė ėmėsi aktyvių veiksmų vertindama paklausimo turinį ir pareiškėjos statusą, bei nustatė, kad nepateikti duomenys, kurių pateikimo pareiga tenka viešosios informacijos rengėjui ar jo dalyviui, atsakančiam už visuomenės informavimo priemonės turinį, kaip numatyta Įstatymo 41 straipsnio 2 dalies 6 punkte ir 22 straipsnio 10 dalyje, 2026 m. balandžio 17 d. el. laišku pareiškėjai buvo pasiūlyta pateikti trūkstamus duomenis. Todėl negali būti konstatuojamas atsakovės vilkinimas ar neveikimas. Pareiškėjai nepateikus prašomų duomenų, atsakovės 2026 m. balandžio 20 d. el. laišku pareiškėja buvo informuota, kad neįgyvendinus Įstatymo 22 straipsnio 10 dalies reikalavimų, į tokio pobūdžio užklausimą bus atsakyta per nustatytą 20 darbo dienų terminą. 2026 m. balandžio 20 d. Rinkimų komisija gavo dar vieną pareiškėjos paklausimą dėl Rinkimų komisijos delsimo priimti sprendimą dėl referendumo iniciatyvos ir informacijos neteikimo iniciatyvinei grupei, kuris buvo užregistruotas eDVS sistemoje (reg. Nr. 1-601(1.5) (papildymas 1-602(1.5))). Atsakovė, įvertinusi pareiškėjos paklausimą, 2026 balandžio 27 d. raštu Nr. 2-326 (1.5) pateikė atsakymą į paklausime nurodytus klausimus. Nepaisant to, kad paklausimas neatitiko Įstatymo 41 straipsnio 2 dalies 6 punkte ir 22 straipsnio 10 dalyje numatytų reikalavimų, atsakymas pateiktas per 5 darbo dienas, kadangi atsakymo parengimui buvo būtina surinkti informaciją ir susipažinti su dokumentais (su Rinkimų komisijoje gautais referendumo iniciatyvinės grupės raštais dėl patariamojo referendumo skelbimo, Rinkimų komisijos atsakymais į juos dėl trūkumų šalinimo, teismų procesiniais dokumentais).

Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad informacija, kurią rengiant nereikia kaupti papildomų duomenų, viešosios informacijos rengėjams ir (ar) skleidėjams, žurnalistams pateikiama ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, o informacija, kurią rengiant reikia kaupti papildomus duomenis, – ne vėliau kaip per savaitę. Pateikti informaciją. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad atsakymo pareiškėjai terminas nebuvo pažeistas. Neveikimas administracinėje teisėje suprantamas kaip įstatyme nustatytos pareigos neatlikimas, todėl nagrinėjamu atveju negali būti konstatuojamas atsakovės neveikimas ar vilkinimas atlikti veiksmus.

2026 m. balandžio 27 d. gautas pareiškėjos prašymas patikslinti 2026 m. balandžio 27 d. atsakymą ir aiškiai atsakyti į paklausimą. 2026 m. balandžio 29 d. buvo pateiktas atsakymas raštu „Dėl Jūsų prašymo patikslinti 2026 m. balandžio 27 d. atsakymą“ (reg Nr. 2-338(1.5)).

Pareiškėjai siųstame rašte 2026 m. balandžio 27 d. „Dėl Jūsų prašymo“ (reg. Nr. Nr. 2-326(1.5)) pateiktą informaciją paskelbė kita informavimo priemonė - ekspertai.eu - Ar reikia naujo karinio poligono Lietuvos Respublikoje? | Ekspertai.eu. Minėta informavimo priemonė, remiantis VIRSIS duomenimis, nėra valdoma pareiškėjos.

Pareiškėjai atsakymas buvo pateiktas laiku, jos teisė gauti informaciją įgyvendinta, todėl ginčo objektas yra išnykęs ir nėra teisinio ir faktinio pagrindo taikyti įpareigojamojo pobūdžio sprendimą.

Pareiškėja, susipažinusi su Rinkimų komisijos atsiliepimu, pateikė papildomus paaiškinimus, nurodydama, kad po skundo pateikimo atsakovė 2026 m. balandžio 27 d. pateikė atsakymą Nr. 2-326(1.5), o 2026 m. balandžio 29 d. – papildomą atsakymą Nr. 2-338(1.5). Atsižvelgdama į tai, pareiškėja supranta, kad Komisija gali spręsti, jog įpareigojamojo pobūdžio reikalavimas šioje byloje yra tapęs nebeaktualus dėl po skundo pateikimo atliktų atsakovės veiksmų. Tačiau ši aplinkybė savaime nereiškia, kad atsakovės neveikimas iki skundo pateikimo buvo teisėtas, o atsakovės atsiliepime išdėstyti argumentai – pagrįsti. Atsakovė atsakymus pateikė jau po pareiškėjos kreipimosi į Komisiją, todėl pats skundo pateikimas nebuvo nepagrįstas ar perteklinis. Priešingai, būtent po skundo pateikimo atsakovė atliko veiksmus, kurių neatlikimą pareiškėja ir skundė. Todėl jeigu Komisija spręstų, kad ginčo objektas yra išnykęs, pareiškėja prašo tokios išvados netapatinti su atsakovės veiksmų teisėtumo ar jos atsiliepime pateiktų argumentų pagrįstumo pripažinimu.

Pareiškėja nesutinka su atsakovės atsiliepimo teiginiais, jog Paklausimas neva neatitiko Įstatymo 41 straipsnio 2 dalies 6 punkto ir 22 straipsnio 10 dalies reikalavimų, nes, atsakovės vertinimu, nebuvo galima tinkamai identifikuoti konkretaus žurnalisto ir (arba) viešosios informacijos rengėjo. Pareiškėja yra viešosios informacijos rengėja ir skleidėja. Paklausimas buvo pateiktas pareiškėjos vardu, nurodant juridinį asmenį, kontaktinį elektroninio pašto adresą ir paklausimo registracijos duomenis. Atsakovė realiai suprato, kas kreipiasi, paklausimą gavo, registravo ir vėliau į jį atsakė. Atsakovės nurodyti papildomi reikalavimai pateikti darbo sutartį, žurnalisto pažymėjimą ar kitus duomenis negali būti naudojami kaip pagrindas netaikyti Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų.

Atsakovė iš pradžių ne pateikė atsakymą pagal Įstatymo 6 straipsnio 4 dalį, o kėlė papildomas sąlygas dėl pareiškėjos identifikavimo ir nurodė, kad į užklausą bus atsakyta bendrąja tvarka. Tik vėliau, po pareiškėjos veiksmų ir kreipimosi į Komisiją, atsakovė pateikė atsakymus. Todėl atsakovės vėliau pateikti atsakymai negali panaikinti fakto, kad ginčas kilo dėl atsakovės atsisakymo taikyti specialųjį žiniasklaidos paklausimams nustatytą terminų režimą. Pareiškėja prašo atsakovės atsiliepime išdėstytų argumentų nelaikyti pagrindžiančiais atsakovės veiksmų teisėtumą.

Skundas atmestinas

Nagrinėjamu atveju byloje ginčas kilo dėl Rinkimų komisijos neveikimo. Pareiškėja prašo įpareigoti atsakovę atsakyti į jos Paklausimą.

Pareiškėja el. laišku su Paklausimu kreipėsi į Rinkimų komisiją (lina.petroniene@vrk.lt, kopija - indre.ramanaviciene@vrk.lt), informuodama, kad piliečių referendumo iniciatyvinė grupė viešai paskelbė, jog 2026 m. kovo 16 d. pakartotinai pateikė Rinkimų komisijai dokumentus dėl referendumo iniciatyvos „Ar reikia naujo karinio poligono Lietuvos Respublikoje?“, tačiau per įstatyme numatytą terminą viešas posėdis nebuvo surengtas ir sprendimas, grupės teigimu, nebuvo priimtas. Prašyta atsakyti į šešis klausimus.

Atsakovė el. paštu 2026 m. balandžio 17 d. atsakė pareiškėjai, informuodama, kad elektroninio pašto adresą, iš kurio buvo siunčiama užklausa, nesuteikia galimybės tinkamai identifikuoti konkretaus žurnalisto ir/arba viešosios informacijos rengėjo, kadangi jis nėra nurodytas pareiškėjos viešai prieinamuose rekvizituose ar oficialiuose šaltiniuose. Pareiškėjos teisė gauti viešąją informaciją teisės aktų nustatyta tvarka bus įgyvendinta, kai pateiks konkretaus žurnalisto/viešosios informacijos rengėjo vardą ir pavardę, o taip pat duomenis, kurie tinkamai įrodytų užklausą teikiančio asmens profesinę veiklą.

Pareiškėja 2026 m. balandžio 17 d. el. laišku atsakovei nurodė, kad į ją kreipėsi ne atskiras žurnalistas, o viešosios informacijos rengėja – pareiškėja - redakcija (juridinis asmuo). Šiai redakcijai atstovauja jos vadovas. Prašė vertinti Paklausimą būtent kaip redakcijos, o ne individualaus žurnalisto kreipimąsi.

Atsakovė 2026 m. balandžio 20 d. el. laišku pareiškėją informavo, kad Įstatymo 22 straipsnio 10 dalis nurodo, jog kiekvienas viešosios informacijos rengėjas ar jo dalyvis turi paskirti asmenį (vyriausiąjį redaktorių, redaktorių, programos vedėją ar kitą asmenį), kuris atsako už visuomenės informavimo priemonės turinį. Pareiškėjos redakcijos vardu rašo įmonės vadovas. Todėl į tokio pobūdžio užklausas yra atsakoma per nustatytą 20 darbo dienų terminą. Užklausa yra perduota registruoti, į ją atsakys priskirtas Rinkimų komisijos valstybės tarnautojas.

Pareiškėja 2026 m. balandžio 20 d. el. laišku atsakovei nurodė, kad Įstatymo 22 straipsnio 10 dalis reglamentuoja viešosios informacijos rengėjo pareigą paskirti asmenį, atsakingą už visuomenės informavimo priemonės turinį, tačiau ši nuostata nenustato, kad tuo atveju, kai redakcijai atstovauja jos vadovas, redakcijos paklausimui nebetaikomas Įstatymo 6 straipsnyje nustatytas specialusis teisinis režimas. Patikslino, kad į atsakovę kreipėsi ne individualus žurnalistas, o viešosios informacijos rengėja – pareiškėja, t. y. redakcija, veikianti kaip juridinis asmuo. Ši aplinkybė nekeičia paklausimo teisinės prigimties ir nesudaro pagrindo taikyti bendrąjį 20 darbo dienų terminą.

Pasirengimo bylos nagrinėjimui iš esmės metu Rinkimų komisija kartu su atsiliepimu į bylą pateikė 2026 m. balandžio 27 d. raštą Nr. 2-326(1.5), kuriuo atsakyta į pareiškėjos 2026 m. balandžio 20 d. paklausimą. Šiame rašte pareiškėja informuota, kad Rinkimų komisija gavo 2026 m. balandžio 20 d. paklausimą, kuriuo prašoma atsakyti į 2026 m. balandžio 16 d. Paklausimą; nurodė, kad atsakymus teikia po kiekvienu klausimu. Taigi, iš 2026 m. balandžio 27 d. rašto matyti, kad juo buvo pateikti atsakymai į pareiškėjos Paklausime išdėstytus klausimus.

Į bylą pateikti dokumentai patvirtina, jog Rinkimų komisija pateikė atsakymą į pareiškėjos Paklausimą. Tai reiškia, jog pareiškėjos skunde formuluojamas reikalavimas atsakovės yra įvykdytas, todėl ginčo dalykas šioje byloje išnyko. Tokiu būdu nėra pagrindo pareiškėjos teisių ginti jos skunde nurodomu būdu. Remiantis administracinių teismų praktika, viešojo administravimo subjektui pačiam pašalinus trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, teismas (šiuo atveju Komisija) nebeturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo priimti sprendimą, kuriuo būtų tik patvirtinta pareiškėjo ginčijama teisė ar įstatymų saugomas interesas. Išnykus ginčo dalykui skundo reikalavimas yra atmestinas, o su šiuo reikalavimu susijusių argumentų bei motyvų vertinimas teisiškai yra nereikšmingas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2008 m. rugpjūčio 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1450/2008; 2014 m. lapkričio 3 d. nutartį Nr. A822-1279/2014; 2016 m. rugsėjo 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2130-662/2016 ir kt.).

Pareiškėja pirmuoju skundo reikalavimu prašo Komisijos pripažinti neteisėtu Rinkimų komisijos vilkinimą – atsakymo nepateikimą per Įstatyme nustatytus terminus. Skunde dėsto daugiau argumentų, susijusių su atsakovės laiku nepateiktu atsakymu.

LVAT yra išaiškinęs, kad skundo reikalavimu, kuriuo prašoma tik pripažinti tam tikrus atsakovo veiksmus neteisėtais, yra nesiekama išspręsti ginčą ir tokio reikalavimo patenkinimas nereikštų pažeistų teisių ar teisėtų interesų apgynimo. Teismas (šiuo atveju ir Komisija) gali nagrinėti tik tokias bylas, kuriose siekiama realiai apginti pažeistas teises ar teisėtus interesus, padarant konkretų poveikį atitinkamiems materialiniams teisiniams santykiams (panaikinant aktą, įpareigojant atsakovą atlikti tam tikrus veiksmus, priteisiant žalos atlyginimą ar pan.) (žr., pvz., LVAT 2010 m. rugsėjo 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS442-484/2010, 2020 m. spalio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eR-110-525/2020, 2025 m. rugsėjo 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-719-1047/2025). Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo funkcijų, taip pat neatkuria pažeistų teisių ar interesų ir nepriima konstatuojamojo pobūdžio sprendimų. Tik nustačiusi atitinkamo pareiškėjo teisių pažeidimą, Komisija priima sprendimus dėl pareiškėjo pažeistų teisių gynimo, panaikindama administracinį sprendimą ir (ar) įpareigodama viešojo administravimo subjektą pašalinti pažeidimus, atlikti nurodytus veiksmus. Nagrinėjamu atveju, Rinkimų komisijai pačiai įvykdžius pareiškėjos skundo antrąjį reikalavimą ir pateikus atsakymą į Paklausimą, t. y. išnykus ginčo dalykui, nėra pagrindo tenkinti minėto pareiškėjos reikalavimo.

Atsižvelgiant į tai, kas anksčiau išdėstyta, pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos viešosios įstaigos „(duomenys neskelbtini)“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas